

Післяопераційні ускладнення частіше утворювалися у групі свівів 46-48. під час видалення враженої піометричної матки застосовували медіанний оперативний доступ до черева. Вони були у семи тварин, що склало – 41,0 %. В той же час в експериментальній групі з бічним оперативним доступом, відповідно у однієї тварини – 5,0 %. Ускладнення пuerперального (післяопераційного) періоду були у вигляді незначного підвищення температури тіла прооперованих тварин на один два градуси більше верхньої границі фізіологічної норми протягом 6 – 8 діб, набряку за доступом хірургічних швів, виділення з їх поверхні дещо гнійного ексудату.

Отримані нами дослідженнями наслідки оперативних втручань підтверджують високу терапевтичну ефективність запропонованої схеми лікування і дозволяють рекомендувати її до впровадження у ветклініках.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Омельченко П.М. Піометра сук. Автореф. дис. канд. вет. наук: 16.00.07. Національний аграрний ун-т. Київ, 2004. 21 с.

2. Portiansky E.L., Tamildnadu J. Incidence of pyometra in bitches: a retrospective study of 249 cases. *Veterinary & Animal Sciences*. 2017. № 3. P. 264–265.

3. Fernandez P.E., Portiansky E.L., Barbeito C.G. Characterisation of cytotrophoblastic-like cells present in subinvolutioned placental sites of the bitch. *Histoloji & Histopatholoji*. 2009. № 13 (4). P. 99–100.

4. Kennedy P.C., Miller R.B. The female genital system. In: *Pathology of Domestic Animals*. Academic Press. 4th ed. Vol. 3. 2012. P. 444–445.

5. Acland H.M. Reproductive system: Female. Thomson's Special Veterinary Pathology. 3rd ed. 2014. 607 p.

УДК 636. 4. 082. 4. 453. 5

СОБЧУК В.В., магістрант

Науковий керівник – **ОРДІН Ю.М.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІАГНОСТИКИ ВАГІТНОСТІ ТА НЕПЛІДНОСТІ СВИНОМАТОК РЕФЛЕКСОЛОГІЧНИМ ТА УЛЬТРАЗВУКОВИМ МЕТОДАМИ

Найбільш точним та об'єктивним методом діагностики супоросності є ультразвуковий (100 %). Рефлексологічний метод, можна використовувати на більш ранніх термінах для визначення неплідності з точністю 100 %, вагітності – 90 %.

Ключові слова: вагітність, неплідність свиноматок, сонографія, ембріон, діагностика супоросності.

Для діагностики вагітності і неплідності свиноматок нині на фермах і комплексах найчастіше використовують клініко-рефлексологічний, з використанням кнурів-пробників, та ультразвуковий методи [1–4] саме тому ми обрали за мету визначення їх ефективності на свинофермі „Нота” села Великі єрчики Сквирської міської громади в Київській області.

З 19–20 доби супоросності відмічали появу ембріона у вигляді ехопозитивного білого утворення обмеженого амніотичною оболонкою на фоні ехонегативного зображення ембріонального міхура. Ембріони мали вигляд видовжених ехогенних утворень, які прилягали до стінки ембріональних міхурів. Об'єктивність різних методів діагностики вагітності та неплідності у свиноматок контролювали за опоросами. Результати дослідження на вагітність наведено у таблицях 1 і 2.

Як видно з даних поданих у таблиці 1 тварин з 20-го дня після осіменіння у 247 (75 %) від загальної кількості тварин, в матці візуалізувались ембріони та навколоплідні води, тому ми віднесли їх до вагітних.

Таблиця 1 – Ефективність діагностики поросності свиноматок

Метод Дослідження:	К-ть тв	Діагностували вагітність		Фактично вагітні		Не опоросилось	
		n	%	n	%	n	%
Сонографічний	329	247	75	209	84,6	38	15,4
Рефлексологічний	228	183	80,3	146	79,8	37	20,2

Фактично вагітними (тобто ті які опоросилися) виявились 209 (84,6 %) тварин. З отриманих результатів вважаємо, що більше як у 15 % тварин діагноз був встановлений неправильно. За рефлексологічного методу помилкові результати були встановлені у 20,2 % тварин.

Таблиця 2 – Ефективність діагностики неплідності свиноматок

Метод Дослідження:	К-ть тв.	Діагностували неплідність		Фактично неплідні	
		n	%	n	%
Сонографічний	329	82	25	120	36,5
Рефлексологічний	228	45	19,7	82	35,9

Аналізуючи дані таблиці 2, ми встановили, що діагноз на неплідність був помилковим у 11,5 % тварин за ультразвукового, та – 16,2 %, за рефлексологічного методів діагностики вагітності та неплідності.

З огляду на низьку ефективність застосування методів діагностики вагітності та неплідності свиноматок у господарстві ми провели аналіз техніки їх виконання. Встановили, що за рефлексологічного дослідження технік штучного осіменіння не звертає належної уваги свиноматкам після осіменіння. Так як вважає, що після сонографії всі тварини вагітні. Крім того кнура проганяють лише по кормовому проходу не пускаючи під клітки розміщені під вікнами. Ще одним недоліком в організації рефлексологічного дослідження ми вважаємо використання кнура до годівлі тварин, коли вони не спокійні. Прогання кнура після годівлі свиноматок є більш ефективним так як порісні свиноматки сплять не звертаючи на нього уваги, а неплідних краще видно.

Щодо ультразвукового дослідження, то головною помилкою в його організації, на нашу думку, є надто раннє проведення діагностики. УЗД лікар ветеринарної медицини господарства проводить на 19–20 добу після осіменіння. Головною мотивацією цього є бажання виявити неплідних тварин щоб осіменити їх з наступним туром. Проте це може бути основною причиною помилок як в діагностиці вагітності так і неплідності. Так як, за даними О.Ю. Пилипенка [5] у неплідних тварин в цей період у матці може візуалізуватися анехогенне вмістиме (тічковий слиз), внаслідок чого можна помилково встановити позитивний діагноз на вагітність. З іншої сторони, за масових досліджень на 19–20 добу не у всіх свиноматок візуалізуються ембріони тому теж можливі помилки у встановленні діагнозу на неплідність.

Таблиця 3 – Ефективність діагностики поросності свиноматок

Метод дослідження	К-ть тв	Діагностували вагітність		Фактично вагітні	
		n	%	n	%
Сонографічний	50	40	80	40	80
Рефлексологічний	50	45	90	40	80

З огляду на зазначене ми запропонували власне бачення щодо організації діагностики вагітності та неплідності свиноматок у господарстві. Згідно яких, кнура слід проганяти вранці і ввечері через 20–30 хв після годівлі тварин і не лише по кормовому проходу, а й під

вікнами. Ультразвукове дослідження рекомендуємо виконувати на 24–25 добу після осіменіння свиней.

Щодо ефективності діагностики неплідності то застосування комплексної діагностики з застосуванням рефлексологічного та ультразвукового методів забезпечило 100 % точність результатів досліджень. Рефлексологічним методом не вдалось виявити статеву охоту у 10 % неплідних тварин, що може бути зумовлено її відсутністю, тобто анафродизією. Ультразвукове дослідження на 24–25 добу забезпечило 100 % ефективність як у діагностиці вагітності так і неплідності.

Отже, виходячи з результатів наших досліджень, можна зробити висновок, що рефлексологічний метод (самця–пробника) не дає об'єктивних результатів за ранньої діагностики вагітності у свиней. Тоді як метод ультрасонографії за масового дослідження з високою точністю і об'єктивністю (за візуалізації ембріонів) дозволяє встановлювати супоросність з 24–25 дня після останнього осіменіння. Діагностика вагітності за наявності рідин у матці призводить до зниження ефективності сонографічної оцінки.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Коваленко В.П. Перспективи свинарства. Херсон, 2000. 83 с.
2. Cassar G., Kirkwood R.N., Bennett-Steward K., Effect of single or double insemination on fertility of sows bred at an induced estrus and ovulation. J. Swine Health Prod. 2005. № 13. P. 254–258.
3. Rozeboom K.J., Reicks D.L. Wilson The reproductive performance and factors affecting on-farm application of low-dose intrauterine deposit of semen in sows. J. Animal Sci. 2009. № 82. P. 2164–2168.
4. Нагаєвич В.М., Герасимов В.І., Березовський М.Д. Розведення свиней. Харків: Еспада, 2012. 289 с.
5. Пилипенко О.Ю. Перспективи ранньої діагностики вагітності так і неплідності у свиней. Пром. орг. “Асоціація клуб аграрного бізнесу”. К.: Логос, 2008. 232 с.

УДК 636.7.09:616.65–002

СТЕПАН І.В., магістрантка

Науковий керівник – **ЄРОШЕНКО О.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПОШИРЕНІСТЬ ТА ДІАГНОСТИКА ПРОСТАТИТУ У ПСІВ

Встановлено, що найпоширенішими патологіями передміхурової залози є доброякісна гіперплазія передміхурової залози (43,3 %) та хронічний простатит (33,3 %). Рідше реєструються гострий простатит (18,4 %) і кісти простати (5,0 %).

Ключові слова: пси, гострий простатит, хронічний простатит, УЗД, андрологічна патологія.

До основних патологічних станів простати у псів відносять доброякісну гіперплазію, гострий і хронічний простатит, кістозну гіперплазію, абсцеси та пухлини [1].

Однією з найбільш актуальних на даний час проблем сучасної ветеринарної урології є простатит, а тому вивчення патології передміхурової залози у собак займають одне із провідних місць. Слід зазначити, що дана проблематика всебічно вивчається в гуманній медицині протягом тривалого часу. За цей період накопичено досить велику кількість матеріалу щодо діагностики та лікування хвороб простати. Проте у ветеринарній медицині інтерес до патологій простати підвищився лише протягом останнього десятиліття [2]

На сьогоднішній день захворюваннями сечостатевої системи у собак реєструються досить часто, а серед яких доволі поширеними є хвороби передміхурової залози [1–3]

В більшості випадків перебіг захворювань простати безсимптомний. Однак клінічні ознаки стають помітними в період загострень, саме тоді коли простата значно збільшується у розмірі, що в свою чергу призводить до порушення роботи органів сечостатевої і травної систем, а також на загальний стан організму собак. Несвоєчасна діагностика призводить до того, що захворювання прогресує та важко піддається лікуванню. Нерідко захворювання переходить у хронічну форму, а тому під час обстеження тварин слід особливу увагу